

ת"פ 7549/08/15 - תביעות צפת נגד אריאל יצחק חיים צווה

בית משפט השלום בקריית שמונה
ת"פ 7549-08-15 תביעות צפת נ' חיים צווה

בפני בעניין: כבוד השופטת רות שפילברג כהן
תביעות צפת

המאשימה

נגד

אריאל יצחק חיים צווה

הנאשם

גזר דין

כתב אישום ורקע

1. הנאשם הודה והורשע, במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן שייחס לו עבירות **תקיפה סתם** - עבירה לפי סעיף 379 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, **הסגת גבול פלילית** - עבירה על סעיף 477(א) לחוק העונשין, **והיזק לרכוש במזיד** - עבירה לפי סעיף 452 לחוק העונשין.

מעובדות כתב האישום עולה כי ביום 6/4/15, סמוך לשעה 17:08, נכנס הנאשם לחצר ביתו של המתלונן בחצור הגלילית, דרש ממנו להזיז את רכבו בטענה כי הוא חוסם את דרכו מלעבור עם הטרקטורון מהשטח החקלאי, ובהמשך דחף אותו לעבר קיר הבית.

משסירב המתלונן להזיז את רכבו, ניגש הנאשם לרכב שכנו של המתלונן שחנה סמוך לחצר ביתו, פתח את הדלת, הוריד את מעצור הרכב ודרדר את הרכב לשטח החקלאי וגרם נזקים לרכב בסך 4,844 ₪.

ביום 8/2/16 הגיעו הצדדים להסדר טיעון לפיו הנאשם יחזור בו מכפירתו ויוודה, כתב האישום יתוקן למתכונתו שפורטה לעיל ויערך תסקיר אשר לא יחייב את המאשימה.

סוכם כי התסקיר יתייחס גם לשאלת ביטול ההרשעה.

תסקיר שרות המבחן

2. ביום 29/6/16 הוגש לגבי הנאשם תסקיר, ממנו עולה כי הנאשם בן 32 נשוי ואב לשלושה ילדים בגילאי

עמוד 1

2-6. הנאשם סיים 12 שנות לימוד עם בגרות חלקית, התגייס ושירת שירות צבאי מלא, בתעודת הערכה ציין תפקודו הטוב של הנאשם. הנאשם עובד ב-12 השנים האחרונות כמפעיל חברת "אוונטו" המספקת שירותי מוסיקה לאירועים ובשלוש השנים האחרונות בעליו של מקומון "סטטוס הצפון" ומספק שירותים לבתי ספר, מועצות מקומיות ומתנ"סים.

שרות המבחן ציין כי הנאשם נעדר עבר פלילי, ובהתייחסו לעבירות הנוכחיות - קיבל אחריות על ביצועו. הנאשם ציין כי ביקש בצורה נעימה ומכבדת מהמתלונן להזיז את רכבו שחסם את דרכו למעבר מהשטח החקלאי הסמוך לביתו של המתלונן, המתלונן ניסה לתקוף אותו עם מגב והנאשם הדף אותו בתגובה. ובהמשך, ועל מנת להימנע מעימות נוסף, החליט להזיז את הרכב בעצמו מתוך מחשבה מוטעית כי מדובר ברכבו של השכן. הנאשם תיאר תחושות תסכול וחוסר האונים במהלך האירוע, ציין כי הבין שפעל בצורה שגויה, הביע חרטה על התנהלותו והתייחס לאחריותו האישית באירוע.

שרות המבחן התרשם מהנאשם כאדם וורבלי, נעים הליכות, בעל רמה קוגניטיבית בינונית - גבוהה וציין את יכולתו לגלות יציבות ואחריות במסגרות החיים השונות.

עוד התרשם שרות המבחן כי הנאשם בעל רשת תמיכה חברתית וקשר טוב עם אחרים, בעל יכולת לתפקד באופן מובחן ועצמאי, מפעיל שיקול דעת ונוטה להימנע מחשיפה להשפעות שליליות.

שרות המבחן העריך כי הנאשם בעל יכולת שליטה בדחפיו ויכולת לווסתם ובדרך כלל פועל מתוך מחשבה ושיקול דעת.

הנאשם לא הביע נזקקות טיפולית, וטען בפני שרות המבחן כי הפנים את חומרת מעשיו ולמד כיצד להתמודד עם מצבים מורכבים.

הנאשם טען כי הרשעתו עלולה לפגוע ביכולתו להמשיך בשיתוף פעולה עם המסגרות החינוכיות, המתנ"סים והמועצה, ושרות המבחן התרשם כי הרשעתו עלולה לפגוע בתחושת הערך העצמי שלו וביכולתו להתפתח לכיווני תעסוקה נוספים.

שרות המבחן לא התרשם מהנאשם כבעל מאפיינים עבריינים אלא כאדם שמבין את משמעות הפרת החוק, מקבל את כללי החברה והחשיבות לפעול על פיהם ועל כן המליץ על ביטול הרשעתו וחיובו בביצוע 120 שעות של"צ.

טיעוני הצדדים לעונש

ביום 6/7/16 טענו הצדדים לעונש.

3. טיעוני ב"כ המאשימה

ב"כ המאשימה טען כי מתחם העונש ההולם הוא בין מאסר על תנאי ועד מספר חודשי מאסר בפועל אשר

עמוד 2

יכולים להיות מרוצים בדרך של עבודות שרות, על אף שהנאשם נעדר עבר פלילי ונוכח חומרת המעשה אותו ביצע.

ב"כ המאשימה עתר להותיר את ההרשעה על כנה, ולהטיל על הנאשם מאסר על תנאי, פיצוי והתחייבות.

4. טיעוני ב"כ הנאשם

ב"כ הנאשם הדגישה כי הרכב הוזז ממקומו בצורה מבוקרת ולא היה סיכון של התדרדרות ללא שליטה וגרימת נזק, וכי הנזק שנגרם נגרם משפשוף בפח ופגיעה בעמוד שניפץ את הפנס.

ב"כ הנאשם ציינה כי הנאשם נעדר עבר פלילי, קיבל אחריות על מעשיו והצדדים הגיעו להסדר לגבי הנזק במסגרת תביעה בבית המשפט לתביעות קטנות, והועמד על סך של 4,500 ₪, ב"כ הנאשם הגישה אישור תשלום.

ב"כ הנאשם עתרה לאמץ את המלצות שרות המבחן לעניין אי ההרשעה והעונש, וטענה כי לפי התסקיר הרשעתו של הנאשם עלולה לפגוע בפרנסתו שכן הן עבודתו בהגברה וכן עיסוקו כמנהל מקומון, כוללים עבודה עם מסגרות חינוכיות, מועצות מקומיות ותלמידים.

5. הנאשם

טען כי למד את הלקח שלו מהאירוע, ושבמשך שנה וחצי הוא לא עובר בדרך בה בוצעה העבירה. עוד טען כי הודה מהרגע הראשון אך לא היה מודע לחומרת העבירה.

שאלת ההרשעה

6. הכלל בהליך הפלילי הוא כי נאשם בגיר, שהוכחה אשמתו - יורשע בדין.

הימנעות מהרשעה הנה חריג לכלל, שהנו מוצדק רק במקרים נדירים וחריגים, בהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה, אשר יש לקבוע כי הוא ממשי וחרף, לבין היעדר חומרתה של העבירה, שניתן להימנע מהרשעת מבצעה, מבלי שהדבר יפגע באינטרס הציבורי ובערך המוגן.

ראו לעניין זה את ע"פ 43351-08-14 אסייגה אלמיו נגד מדינת ישראל:

"אכן הכלל המנחה בפלילים הוא, כי אדם שביצע עבירה צפוי להיות מורשע בדין. כך שהימנעות מהרשעה היא, אפוא, חריג לכלל שיופעל במקרים נדירים בלבד. בית המשפט יימנע מהרשעה, רק בנסיבות חריגות שבהן יוכח כי הנזק שנגרם לנאשם מההרשעה גבוה יותר מהתועלת שתצמח ממיצוי הדין עם הנאשם. דהיינו, כאשר לא מתקיים יחס סביר בין הנזק שצפוי לנאשם מן ההרשעה לחומרת העבירה. ראו: ע"פ

2555/13 חי נחמיאס נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו], (09.01.14) ורע"פ 3852/14 אלכסנדר זיסמן ורשואר נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] (18.08.14).

הכלל המנחה לגבי הימנעות מהרשעה, נקבע בע"פ 2083/96 תמר כתב נגד מדינת ישראל. שם נקבע כי הימנעות מהרשעה תהיה מוצדקת רק בהתקיים שני תנאים מצטברים:

"ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה.."

בע"פ 2513/96 מדינת ישראל נגד ויקטור שמש, נקבע כי ניתן להסתפק במבחן בלי הרשעה, רק במקרים מיוחדים ויוצאי דופן. הימנעות מהרשעה על ידי בית המשפט כאשר אין לכך צידוק ממשי מפרה את הכלל בדבר הרשעה ובכך פוגעים גם בעקרון השוויון בפני החוק.

7. לאור האמור לעיל, ניתן לומר כי השאלה אם ניתן להימנע מהרשעת נאשם נענית תוך איזון הדדי בין שני שיקולים שמשקלם משפיע זה על זה - ככל שעבירה חמורה יותר, נסיבותיה קשות, ופגיעתה בערכים ובמוסכמות החברתיות גבוהה יותר, אזי הימנעות מהרשעה של מבצעה תהיה פחות סבירה ומוצדקת, ותתאפשר, אם בכלל, רק מקום בו תוכח פגיעה ניכרת וקשה בעתידו של הנאשם.

8. חומרת העבירה ונסיבותיה - ככל שעיינתי בכתב האישום המתוקן, על העובדות המפורטות בו, ולאחר התעמקות בנסיבותיה של הסיטואציה הפלילית המתוארת ובעיקר בפרטי התנהגותו של הנאשם, אני סבורה כי מדובר בחומרה אשר כמעט ואינה מאפשרת ביטול של הרשעה.

מדובר בהתנהגות בלתי מתוכננת, על רקע של התלהטות רוחות, שבעטיה פעל הנאשם באלימות.

לא מדובר בפרץ רגש קצר ונקודתי, כי אם באירוע שהוא מתמשך יחסית.

כתב האישום מלמד כי הנאשם נהג בטרקטורון, וביקש לנסוע בו משטח חקלאי אל רחוב מגורים בחצור, ואולם המעבר היה חסום על ידי רכב חונה.

הנאשם הגיע לבית פרטי, ודרש מהמתלונן שהתגורר באותו בית להזיז את רכבו בטענה כי הרכב חוסם, באותו מעמד תקף את אותו מתלונן בדחיפה.

מדובר בהתנהגות אלימה, המאופיינת בהעדפה מוחלטת של צורך אישי ובאטימות לזולת, הנפוצה, למרבה הצער, בקרב אזרחי מדינה רבים, הבוחרים בתוקפנות ובאלימות כדרך לפתרון מחלוקות.

אירועים מסוג זה, בהם מרגיש יחיד כי מאן דהוא אחר קיפח אותו ובוחר לנהוג בתוקפנות, פוגעים באיכות החיים ובתחושת הביטחון הכללית.

להדגשת החומרה, יש לראות את האירוע מזווית הראיה של המתלונן, אשר רוכב טרקטורון חולף הפריע את מנוחתו בביתו, דרש ממנו במפגיע להזיז רכב חונה, ותקף אותו בדחיפה.

בטיעונים לעונש טענה ב"כ הנאשם כי גם מתלונן הגיב באלימות, ואולם לא אוכל לקבל טענה זו, שלא נכללה בכתב האישום, לא הוכחה ולא הושמעה בהסכמה, ובכל מקרה, יש לזכור כי האירוע התרחש על סף ביתו של המתלונן, תוך פלישה לפרטיותו וביצוע עבירת הסגת גבול.

לא צויין שכלי הרכב חנו באופן בלתי חוקי, מה שממילא לא היה מכשיר את התנהגותו של הנאשם.

הנאשם לא הסתפק בפניה למתלונן ובדחיפתו ולא נרגע, אלא ביצע בהמשך את העבירה הנוספת של היזק במזיד, בכך שדרדר את רכבו של מתלונן אחר וגרם לו לנזק.

הפזיזות והחימה הביאו את הנאשם לטעות ולחשוב שהוא מזיז את רכבו של אותו אדם אותו תקף, בעוד שבפועל היזק לרכב של אדם אחר, שעמו כלל לא דיבר.

במקום לנג דרך ארץ ובסובלנות, פנה הנאשם לאלימות.

שלוש העבירות שבוצעו פגעו בערכים מוגנים של הזכות לקניין ולפרטיות, שמירה על הרכוש ותחושת הביטחון, וכן בשלמות הגוף.

מלבד הנזק לרכב שנפגע, לא נגרמו נזקים, ואולם בחינת הנזק שיכול היה להיגרם מביא למסקנה שהאירוע הסתיים כפי שהסתיים הודות למזל הטוב.

הנאשם הבין אמנם כי פעל בצורה שגויה והביע חרטה על דרך התנהלותו, ואולם בכך אין להפיג את חומרת הנסיבות.

גם תשלום הנזק למתלונן הנוסף, בעל הרכב, לאחר הליך משפטי שננקט נגד הנאשם בבית המשפט לתביעות קטנות, אין בה כדי לשנות משמעותית את הקביעה לפיה אירוע זה אינו תואם ככלל סיום ללא הרשעה.

הימנעות מהרשעה תחטיא את מסר הגינוי אשר ראוי להשמיע לגבי התנהגות מסוג מגונה ונפוץ זה, המתואר בכתב האישום המתוקן.

לסיום - מצאתי כי קשה עד מאד להלום סיום הליך פלילי זה ללא הרשעת הנאשם.

9. הפגיעה של העונש בנאשם - בבואו של בית המשפט לבחון את הנזק העלול להיגרם לנאשם, על הנאשם להתייחס לנזק מוחשי קונקרטי ולא לאפשרויות תיאורטיות לפיהן יגרם לנאשם נזק בעתיד. ראו לעניין זה את הדברים שנאמרו ברע"פ 9118/12 אלכסנדר פריגין נגד מדינת ישראל:

"לא מצאתי כל פגם בעמדתו של בית המשפט המחוזי, לפיה יש להתייחס לנזק המוחשי-קונקרטי העלול להיגרם למבקש, ואין להידרש לאפשרויות תיאורטיות, לפיהן

עלול להיגרם לו נזק כלשהו בעתיד. קבלת גישתו זו של המבקש, תחייב את בית המשפט להידרש לתרחישים תיאורטיים, שאין לדעת אם יתממשו בעתיד, ולא ברור כלל עד כמה תהיה להרשעה בדין השפעה על התכונות של אותם תרחישים."

שרות המבחן המליץ לבטל את הרשעתו של הנאשם בטענה כי הרשעתו עלולה לפגוע ביכולתו להמשיך ולשתף פעולה עם המסגרות החינוכיות, המועצה והמתנ"ס, עימם הוא נמצא בקשר ולהם הוא מספק, על פי הנתען, שירותים במסגרת עבודתו הן כמפעיל חברת תקליטנות והן כבעליו של עיתון מקומי. בנוסף צויין כי עלול להיגרם נזק ליכולתו של הנאשם להתפתח בכיווני תעסוקה נוספים.

הנאשם לא הציג כל מסמך או ראיה שיוכיחו את טענתו בדבר פגיעה קונקרטי בעתידו כתוצאה מהרשעתו.

לא שוכנעתי כי הרשעה בתיק זה תשפיע באופן קונקרטי על תעסוקתו של הנאשם.

אין זה מובן מאליו כלל וכלל, שגופים כגון מתנ"ס או מסגרות חינוכיות, מבררים את עניין הרישום הפלילי של בעל מקומו עמו הם מתקשרים, כך הוא הדבר גם לגבי תקליטן.

לנאשם נתונים חיוביים אשר אין להמעיט בהם. מדובר בבעל משפחה, נעדר עבר פלילי, סביבו מעגל תמיכה משפחתי רחב והוא עובד לפרנסתו וחי חיים נורמטיביים. גם גישתו לעבירה היא הולמת וכוללת חרטה.

נתונים אלה יילקחו בחשבון בגזר הדין, ואף נלקחו בחשבון על ידי המאשימה, אשר הסתפקה בעתירה לענישה בתחתית מתחם הענישה אליה כיוונה.

על אף נתונים חיוביים אלה של הנאשם, לא שוכנעתי כי נכון יהיה לבטל את הרשעתו, ולא מצאתי כי הותרת ההרשעה בעינה תפגע בו במידה שמצדיקה ביטול הרשעה במקרה זה, שלחומרתי התייחסתי.

לאור האמור לעיל הרשעתו של הנאשם נותרת על כנה.

דין והכרעה - ענישה

10. תיקון 113 לחוק העונשין, הבניית שיקול הדעת בענישה קובע את העיקרון המנחה בענישה והוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו.

ראשית, על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם, ובשלב השני לגזור את עונשו של הנאשם בתחומי המתחם שנקבע. במקרים חריגים ניתן לסטות ממתחם הענישה, לקולא, משקולי שיקום, ולחומר, משיקולי הרתעה.

במקרה זה מקובלת עלי עמדת המאשימה לגבי מתחם הענישה, ואני סבורה כי אכן המתחם נע בין מאסר מותנה, דרך עונשי של"צ, ועד מאסר בפועל של כחצי שנה שיכול גם להתבצע בעבודות שרות.

כאמור, במקרה זה המאשימה הסתפקה מראש בעתירה לענישה בתחתית המתחם האמור, ובקשה להסתפק בענישה שתכלול מאסר על תנאי, התחייבות ופיצוי.

המחלוקת בין הצדדים התמקדה בשאלת ההרשעה, ולפיכך הדיון בשאלת העונש הראוי מתייטר במקרה זה.

משהחלטתי שלא לבטל את הרשעתו, כמפורט לעיל, אני מקבלת את עמדת המאשימה, שהנה הולמת במקרה זה, ומבטאת התחשבות ראויה בנתוני החיוביים של הנאשם.

11. נוכח כל האמור לעיל, אני גוזרת את עונשו של הנאשם כדלקמן:

א. 3 חודשי מאסר על תנאי, הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור במהלך תקופה של שלוש שנים מהיום את העבירות בהן הורשע.

ב. הנאשם יחתום על התחייבות על סך 2000 ₪ להימנע מלעבור את העבירות בהן הורשע למשך שנתיים. אם לא יחתום על כתב ההתחייבות תוך שבעה ימים, ייאסר הנאשם ליומיים.

ג. פיצוי למתלונן בעבירת התקיפה, ע"ת מס' 7, על סך 1000 ₪.

לנוכח הצגת האסמכתא על כיסוי הנזק לרכב, אני נמנעת מלהטיל פיצוי לבעליו.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בנצרת תוך 45 יום

ניתן היום, י"ח אלול תשע"ו, 21 ספטמבר 2016, בהעדר הצדדים.